

M.A. (SANSKRIT) Semester - 1 (CBCS) Examination**Oct/Nov. -2018****DARSANA : TARKSANGRAHA AND VEDANTASARA(CORE)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સ્પષ્ટ રીતે સમજાવો. (૧૪)
- Q.1 Explain clearly any two of the following. (14)
- (૧) પરમ્ અપરં ચ ઇતિ દ્વિવિધં સામાન્યમ્।
(૨) ઉષ્ણસ્પર્શકત્ તેજઃ।
(૩) રૂપાદિચતુષ્ટયં પૃથિવ્યાં પાલ્લજમ્ અનિત્યં ચ।
(૪) અનુમિતિઅકરણમ્ અનુમાનમ્।
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યખંડોનો આવશ્યક નોંધ સાથે અનુવાદ કરો. (૧૪)
- Q.2 Translate with necessary notes any two passages of the following. (14)
- (૧) અધિકારી તુ વિધિવદધીતવેદવેદાડગત્વેનાપાતતોડધિગતાખિલવેદાર્થોડસ્મિન્ જન્મનિ જન્માન્તરે વા કામ્યનિષિધિવર્જનપુરઃસરં નિત્યનૈમિત્તિકપ્રાયશ્ચિતોપાસનાનુષ્ઠાન નિર્ગતનિખિલકલ્મષતયા નિતાન્તનિર્મલસ્વાન્તઃ સાધનચતુષ્ટયસમ્પન્નઃ પ્રમાતા ।
(૨) સ્થૂલભુતાનિ તુ પમ્ચીકૃતાનિ। પમ્ચીકરણં ત્વાકાશાદિપમ્ચચ્ચકૈકં દ્વિધા સમં વિભજ્ય તેષુ દશષુ ભાગેષુ પ્રાથમિકાન્યમ્ચભાગાંપ્રત્યેકં ચતુર્થા સમં વિભજ્ય તેષાં ચતુર્ણાં ભાગાનાં સ્વસ્વદ્વિતીયાર્થભાગ પરિત્યાગેન ભાગાન્તરેષુ સંયોજનમ્।
(૩) અથઃ મહાવાક્યાર્થો બળ્યતે। ઇદં તત્ત્વમસીતિ વાક્યં સમ્બન્ધત્રયેણા ચ્ચખ્ણ્ઠાર્થબોધકં ભવતિ। સમ્બન્ધત્રયં નામ પદયોઃ સમાનાધિકરણ્યં પદાર્થયોવિશેષણવિશેષ્યભાવઃ પ્રત્યગાત્મલક્ષણા પોર્લક્ષ્યલક્ષણભાવશ્ચેતિ।
(૪) એવમસ્યાડિગનો નિર્વિકલ્પસ્ય લયવિક્ષેપકષાયરસાસ્વાદલક્ષણાશ્ચ ત્વારો વિધ્નાઃ સમ્ભવન્તિ। લયસ્તાવદચ્ચખ્ણ્ઠવસ્ત્વનવલમ્બનં વિક્ષેપઃ। લયવિક્ષેપાભાવેડ્પિ ચિત્તવૃત્તે રાગાદિવાસનયા સ્તબ્ધીભાવાદચ્ચખ્ણ્ઠવસ્ત્વનવલમ્બનં કષાયઃ। અચ્ચખ્ણ્ઠવસ્ત્વનવલમ્બનેનાપિ ચિત્તવૃત્તેઃ સવિકલ્પકાનન્દાસ્વાદનં રસાસ્વાદઃ।
- પ્રશ્ન-૩ અન્નંભટ્ટ અનુસાર 'સમવાયઃ' વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (૧૪)
- Q.3 Discuss the 'સમવાયઃ' according to અન્નંભટ્ટઃ। (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૩ પાંચ પ્રકારના હેત્વાભાસ વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો.
- Q.3 Discuss about 'પમ્ચહેત્વાભાસાઃ' in detail.
- પ્રશ્ન-૪ વેદાન્તસારમાં નિરૂપિત અજ્ઞાન અને તેની શક્તિઓ વિશે ચર્ચા કરો. (૧૪)
- Q.4 Discuss about 'અજ્ઞાનં તચ્છક્તતયશ્ય' according to વેદાન્તસારઃ। (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૪ વેદાન્તદર્શનના માયાવાદ વિશે વિગતવાર વર્ણન કરો.
- Q.4 Describe in detail about the માયાવાદઃ of વેદાન્તદર્શનમ્।
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- Q.5 Write short note on any two of the following. (14)
- (૧) ષડ્વિધઃ ઇન્દ્રિયાર્થસન્નિકર્ષઃ।
(૨) અભાવઃ ચતુર્વિધઃ।
(૩) સાધનચતુષ્ટયમ્।
(૪) જીવન્મુક્તઃ।
